

Motion till riksdagen 2020/21:1480

av **Serkan Köse (S)**

Räddningstjänsten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om ett nationellt förarbevis för utryckningspersonal bör införas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Medborgarna har ett stort förtroende för räddningstjänsten. Samtidigt ställer samhället stora krav på de män och kvinnor som jobbar inom räddningstjänsten. Därför är det viktigt att vi också satsar tillräckligt med resurser så att brandmännen, utifrån de förväntningar och utmaningar som finns, får goda förutsättningar för att utföra sitt samhällsuppdrag. Räddningstjänsten måste kunna garantera allmänheten trygghet i hela landet samt ge ett, med hänsyn till de lokala förhållandena, tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor. Samhällskostnaderna för olyckor uppgår till cirka 60 miljarder kronor årligen.

En räddningstjänst med hög kvalitet är en otroligt viktig del av vår välfärd. Att vi ska känna oss trygga och säkra vad som än händer. Alla kvinnor och män som med sin yrkeskunnighet som brandman varje dag, året om och dygnets alla timmar gör skillnad mellan liv och död förtjänar så mycket mer.

Rapporten Bättre förutsättningar för räddningstjänsten som fackförbundet Kommunal har tagit fram visar att år 2017 var 15 437 personer anställda i räddningstjänstens utryckningstjänst varav 4 882 heltidsanställda och 10 555 deltidsanställda. Kommunals rapport pekar på att det är en minskning med 482 personer jämfört med år 2008 då räddningstjänsten hade 15 919 anställda med utryckningstjänst som sin huvudsakliga arbetsuppgift.

Även antalet brandmän i Sverige har minskat de senaste tio åren, samtidigt som befolkningen har ökat. Antalet invånare i Sverige under samma period har ökat med lite mer än 860 000 personer och det är framför allt inom storstadsregioner som Stockholm, Västra Götaland och Skåne som befolkningen ökar snabbast. Dessutom har arbetsuppgifterna blivit fler för brandmännen, som inte bara arbetar med utryckning och

övningsarbete utan håller även brand- och säkerhetsutbildningar, informationsträffar och utför tillsynsarbete. Bristen på personal har lett till att brandmän har svårt att ta semester och föräldraledigt utan dåligt samvete.

Rapporten tar också upp att den minskade bemanningen ökat ensamarbetet, som kan innebära risker. Det kan till exempel handla om så kallade följejfordon i form av tankbil eller stegbil, som ofta bemannas med en person. Det händer också att den som kommer först till en olycka är en ensam brandman.

I dag finns inga nationella krav på vad som krävs för att bli brandman förutom de krav som Arbetsmiljöverket ställer på rökdykning. Det finns inga formella utbildningskrav för de sjukvårdsuppgifter som brandmannen ska utföra eller några krav på pedagogik för att hålla exempelvis externa utbildningar.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) organiserar en tvåårig eftergymnasial utbildning, Skydd mot olyckor, för den som vill bli brandman och arbeta med räddning och säkerhet. Det finns dock inget som garanterar att en elev kan jobba som brandman efter genomförd utbildning eftersom varje räddningstjänstorganisation sätter upp egna krav. Det är givetvis orimligt att en elev som gör ett yrkesval inte kan vara säker på att utbildningen uppfyller kompetenskraven. En elev som genomfört utbildningen och inte kan få ett jobb som brandman, eller väljer att byta yrke, kan inte heller tillgodoräkna sig några högskolepoäng från utbildningen eftersom den ligger utanför det ordinarie utbildningssystemet.

Ytterligare en fråga handlar om förarbevis. Det nuvarande regelverket för att framföra brandfordon över 3,5 ton ställer inga kompetenskrav förutom att brandmannen har körkortskategori C eller CE. Därför är det viktigt att det införs ett nationellt förarbevis för utryckningspersonal.

Serkan Köse (S)